

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

І.М. ВОЛОДИНА

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ»**

*(для студентів I курсу денної форми навчання напрямку підготовки 6.140101 –
«Готельно-ресторанна справа»)*

Харків – ХНАМГ – 2009

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Основи економічної теорії» (для студентів 1 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.140101 – «Готельно-ресторанна справа») / Укл.: Володіна І.М. – Харків: ХНАМГ, 2009. – 23 с.

Укладач: Володіна І.М.

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Рецензент: к.е.н., доц. Островський І.А.

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії
(протокол №8 від 5.05.2009р.)

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	7
1.4. Рекомендована основна навчальна література	8
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни	8
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	11
2.1. Структура навчальної дисципліни й розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи	11
2.2. Зміст дисципліни.....	12
2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту	18
2.4. Інформаційно-методичне забезпечення	22

ВСТУП

Національне господарство кожної країни складається з сукупності різноманітних галузей, кожна з яких має свої особливості економічної діяльності. Економічні відносини, які виникають між ними і всередині них і будуються на основі загальних принципів і моделей господарської діяльності, вивчає дисципліна «Основи економічної теорії». Засвоєння студентами основних економічних категорій, понять, законів і закономірностей – необхідна передумова успішного вивчення у подальшому макро- та мікроекономіки, інших теоретичних економічних дисциплін.

Курс «Основи економічної теорії» є нормативним для студентів напряму підготовки 6.140101 – «Готельно-ресторанна справа». Участь нашої держави в Болонському процесі обумовлює впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, що є нашим національним варіантом ECTS. 15 навчальних тем згруповані у 3 змістових модулі (далі ЗМ) з відповідним поточним і підсумковим контролем.

Програма навчальної дисципліни складена на основі:

- ГСВОУ: ОКХ бакалавра напряму підготовки 6.140100 – «Готельно-ресторанна справа» 2007 р.
- ГСВО: ОПП підготовки бакалавра за напрямом 6.140100 – «Готельно-ресторанна справа» 2007 р.
- СВО ХНАМГ: Навчальні плани підготовки бакалаврів напряму 6.140100 – «Готельно-ресторанна справа» 2007 р.

Програма ухвалена на засіданні кафедри економічної теорії ХНАМГ (протокол № 1 від 29.08.2008 р.) і вченою Радою факультету економіки та підприємництва.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни є набуття майбутніми фахівцями глибоких економічних знань, формування у них нового економічного мислення, адекватного ринковим відносинам; формування навичок аналізувати реальні економічні процеси і приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю.

Основними завданнями є: пізнання економічної теорії як науки, її предмету, методів та функцій; розкриття основного змісту сучасних шкіл економічної теорії; аналіз закономірностей розвитку ринкової економіки як основи функціонування різних сучасних господарських систем; характеристика основних рис та особливостей розвитку перехідних економік; розкриття закономірностей суспільного відтворення, економічного зростання та циклічних коливань в економіці; сучасні процеси глобалізації світогосподарських зв'язків та шляхи вирішення загальноцивілізаційних проблем людства.

1.1.2. Предметом вивчення дисципліни є основоположні економічні категорії, економічні закони та принципи функціонування економічних систем; економічні відносини, господарчі механізми та дії людей, спрямовані на ефективне господарювання в умовах обмежених економічних і природних ресурсів; особливості ринкових перетворень економіки України; сучасні процеси глобалізації економічного життя людства.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Вихідна	1) макроекономіка;
	2) мікроекономіка;
	3) економіка підприємства;
	4) логістика.

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

(відповідно до стандартів ОПП)

Модуль ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ (3,0 / 108)

ЗМ 1. Загальні основи соціально-економічного розвитку

- 1.1. Предмет економічної теорії, методи пізнання економічних процесів і явищ. Економічні категорії та закони. Функції економічної теорії.
- 1.2. Економічна система та її типи. Власність, її види, структура та місце в економічній системі.
- 1.3. Економічні потреби та економічні інтереси.
- 1.4. Суспільне виробництво, його сутність, структура та форми організації. Економічна ефективність суспільного виробництва та її показники.
- 1.5. Товарне виробництво та закони його функціонування. Економічні та неекономічні блага. Сутність та функції грошей. Грошова система. Закони грошового обігу.

ЗМ 2. Теоретичні основи ринкової економіки

- 2.1. Ринок і закони його функціонування. Функції ринку. Інфраструктура ринку.
- 2.2. Сутність капіталу, його кругообіг та оборот капіталу. Генезис і природа позичкового й торговельного капіталу. Торговельний прибуток. Позичковий відсоток. Акціонерний капітал.
- 2.3. Конкуренція та монополія в ринковій системі. Сутність і основні види конкуренції. Антимонопольна політика та антимонопольне законодавство.
- 2.4. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки.
- 2.5. Сутність та види доходів населення. Соціальний захист населення.

ЗМ 3. Економічна теорія та економічна політика держави.

Закономірності розвитку світового господарства

- 3.1. Суспільне відтворення. Циклічність суспільного виробництва.
- 3.2. Економічне зростання, його типи та моделі.
- 3.3. Основні форми та методи державного регулювання економіки.
- 3.4. Теоретичні заходи переходу України до ринкової економіки.
- 3.5. Закономірності розвитку сучасного світового господарства.
Глобалізація світогосподарських зв'язків та загальноцивілізаційні проблеми людства.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання (за рівнями сформованості)	Сфери діяльності	Функції діяльності у виробничій сфері
Репродуктивний рівень Проникати в сутність явищ і процесів реального світу, свідомо використовувати наукові знання в пізнавальній та професійній діяльності	Виробнича	Організаційна
Орієнтуватись у глобальних проблемах економічного розвитку світових господарських зв'язків, інтеграції України у систему міжнародного поділу праці	Виробнича	Організаційна
Алгоритмічний рівень Захищати інтереси держави, поєднувати суспільні, колективні та індивідуальні інтереси	Виробнича	Організаційна
Евристичний рівень Ураховувати соціальні аспекти впливу рішень, що приймаються, на співробітників, споживачів, місцеві спільноти	Соціально-виробнича	

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Економічна теорія: політекономія / За ред. В.Д. Базилевича – К.: Знання-Прес, 2003. – 581 с.
2. Основи економічної теорії: Підручник / За ред. А.А. Чухна. – К.: Вища школа, 2001.
3. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / Г.Н.Климко та ін. – К.: Знання-Прес, 2002. – 615 с.
4. Перехідна економіка: Підручник / За ред. В.М.Гейця. – К.: Вища школа, 2003. – 591 с.
5. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2006. – 556 с.
6. Тексти лекцій з дисципліни «Економічна теорія» (для студентів 6.140101 «Готельно-ресторанна справа», 6.140101 «Туризм»). Авт. Володіна І.М. – Харків: ХНАМГ, 2008.
7. Методичні вказівки до організації самостійної роботи, практичних занять та виконання розрахунково-графічних робіт з дисципліни «Основи економічної теорії» для студентів 1 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.140101 «Готельно-ресторанна справа». Авт. Володіна І.М. – Харків: ХНАМГ, 2009.

1.5. Анотації програм навчальної дисципліни

Анотації програми навчальної дисципліни

Мета: набуття майбутніми фахівцями глибоких економічних знань, формування у них нового економічного мислення, адекватного ринковим відносинам, формування навичок аналізувати реальні економічні процеси і приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю.

Предмет: основоположні економічні категорії, економічні закони та принципи функціонування економічних систем, економічні відносини,

господарчі механізми та дії людей, спрямовані на ефективне господарювання в умовах обмежених економічних і природних ресурсів, особливості ринкових перетворень економіки України, сучасні процеси глобалізації економічного життя людства.

Зміст: загальні основи соціально-економічного розвитку суспільства; теоретичні основи ринкової економіки, перехідна економіка; економічна теорія та економічна політика держави, закономірності розвитку світового господарства.

Аннотация программы учебной дисциплины

Цель: приобретение будущими специалистами глубоких экономических знаний; формирование у них нового экономического мышления, адекватного рыночным отношениям; формирование навыков анализировать реальные экономические процессы и принимать обоснованные решения по поводу экономических проблем, связанных с их будущей практической деятельностью..

Предмет: основополагающие экономические категории, экономические законы и принципы функционирования экономических систем, экономические отношения, хозяйственные механизмы и действия людей, направленные на эффективное хозяйствование в условиях ограниченных экономических и природных ресурсов, особенности рыночных преобразований экономики Украины, современные процессы глобализации экономической жизни человечества.

Содержание: общие основы социально-экономического развития общества; теоретические основы рыночной экономики; переходная экономика; экономическая теория и экономическая политика государства, закономерности развития мирового хозяйства.

Abstract of the discipline program

Objective: the future specialists' deep knowledge obtaining and forming their economic way of thoughts which is market relationships adequate; forming their skills of real economic processes analyzing and well-grounded decisions of economic problems finding.

Subject: the fundamental economic categories, economic laws and principles of

economic systems' functioning; economic relationships, economic mechanisms and people's activities which is effective management in the limited economic and natural resources oriented; distinctive features of market transformation of Ukrainian economy; the modern global processes in economic life of mankind.

Contents: the general basis of social-economic development of the society; theoretic basis of market economy, transitional economy; economic theory and economic policy of the state, mechanism of the world economy development.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни й розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

2.1.1. Структура навчальної дисципліни

Призначення: підготовка бакалавра	Напрямок, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<i>Кількість кредитів</i> , відповідно ECTS –3,0 <i>Модулів</i> – 1 <i>Змістових модулів</i> – 3 <i>Загальна кількість годин</i> – 108	<i>Напрямок підготовки</i> – 6.140101 – «Готельно- ресторанна справа» <i>Освітньо- кваліфікаційний рівень</i> – бакалавр	<i>Нормативна Рік підготовки</i> –перший <i>Семестр</i> – 1 <i>Аудиторні заняття</i> : Лекції – 36 Практичні – 36 <i>Самостійна робота</i> –36 <i>Від підсумкового контролю</i> – екзамен
<i>Примітка:</i> співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 67% до 33%		

2.1.2. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямами та видами навчальної роботи

(за робочими навчальними планами денної форми навчання)

Напрямок (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит / годин	Семестр(и)	Години								Екзамен (семестр)	Залік (семестр)
			Аудиторні	У тому числі			Самостійна робота	У тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр. роб.	КП/КР	РГР		
6.140101 «Готельно- ресторанна справа»	– 3,0/108	1	72	36	36	–	36	–	–	18	1	–

2.2. Зміст дисципліни

2.2.1. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ (3,0/180)

ЗМ 1. Загальні основи соціально-економічного розвитку (1/36)

- 1.1. Предмет економічної теорії, методи пізнання економічних процесів і явищ. Економічні категорії та закони. Функції економічної теорії.
- 1.2. Економічна система та її типи. Власність, її види, структура та місце в економічній системі.
- 1.3. Економічні потреби та економічні інтереси.
- 1.4. Суспільне виробництво, його сутність, структура та форми організації. Економічна ефективність суспільного виробництва та її показники.
- 1.5. Товарне виробництво та закони його функціонування. Економічні та неекономічні блага. Сутність та функції грошей. Грошова система. Закони грошового обігу.

ЗМ 2. Теоретичні основи ринкової економіки (1/36)

- 2.1. Ринок і закони його функціонування. Функції ринку. Інфраструктура ринку.
- 2.2. Сутність капіталу, його кругообіг та оборот капіталу. Генезис і природа позичкового й торговельного капіталу. Торговельний прибуток. Позичковий відсоток. Акціонерний капітал.
- 2.3. Конкуренція та монополія в ринковій системі. Сутність і основні види конкуренції. Антимонопольна політика та антимонопольне законодавство.
- 2.4. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки.
- 2.5. Сутність та види доходів населення. Соціальний захист населення.

**ЗМ 3. Економічна теорія та економічна політика держави.
Закономірності розвитку світового господарства**

(1/36)

- 3.1. Суспільне відтворення. Циклічність суспільного виробництва.
- 3.2. Економічне зростання, його типи та моделі.
- 3.3. Основні форми та методи державного регулювання економіки.
- 3.4. Теоретичні заходи переходу України до ринкової економіки.
- 3.5. Закономірності розвитку сучасного світового господарства.
Глобалізація світогосподарських зв'язків та загальноцивілізаційні проблеми людства.

2.2.2. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит /годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., пр.	Лаб.	СРС
Модуль: «Основи економічної теорії»	3,0/108	36	36	-	36
ЗМ 1. Загальні основи соціально-економічного розвитку	1,0/36	12	12	-	12
ЗМ 2. Теоретичні основи ринкової економіки	1,0/36	12	12	-	12
ЗМ 3. Економічна теорія та економічна політика держави. Закономірності розвитку світового господарства	1,0/36	12	12	-	12

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних та практичних. Найбільш складні теоретичні питання та вивчення розрахункових методик винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Також велике значення в процесі вивчення й закріплення знань має самостійна робота студентів, особливо виконання завдань розрахунково-графічної роботи. Усі ці види занять розроблені відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

2.2.3. Лекційний курс (денне навчання)

Зміст		Кількість годин за напрямками (шифр, аббревіатура)
		6.140101 – «Готельно-ресторанна справа»
ЗМ 1. Загальні основи соціально-економічного розвитку		12
1.1.	Предмет економічної теорії, методи пізнання економічних процесів і явищ. Економічні категорії та закони. Функції економічної теорії	2
1.2.	Економічна система та її типи. Власність, її види, структура та місце в економічній системі.	2
1.3.	Економічні потреби та економічні інтереси.	2
1.4.	Суспільне виробництво, його сутність, структура та форми організації. Економічна ефективність суспільного виробництва та її показники.	2
1.5.	Товарне виробництво та закони його функціонування. Економічні та неекономічні блага. Сутність та функції грошей. Грошова система. Закони грошового обігу.	4
ЗМ 2. Теоретичні основи ринкової економіки		12
2.1.	Ринок і закони його функціонування. Функції ринку. Інфраструктура ринку.	2
2.2.	Сутність капіталу, його кругообіг та оборот капіталу. Генезис і природа позичкового й торговельного капіталу. Торговельний прибуток. Позичковий відсоток. Акціонерний капітал.	2
2.3.	Конкуренція та монополія в ринковій системі. Сутність і основні види конкуренції. Антимонопольна політика та антимонопольне законодавство.	2
2.4.	Ринкові відносини в аграрному секторі економіки.	2
2.5.	Сутність та види доходів населення. Соціальний захист населення.	4
ЗМ 3. Економічна теорія та економічна політика держави. Закономірності розвитку світового господарства		12
3.1.	Суспільне відтворення. Циклічність суспільного виробництва.	2
3.2.	Економічне зростання, його типи та моделі.	2
3.3.	Основні форми та методи державного регулювання економіки.	2
3.4.	Теоретичні заходи переходу України до ринкової економіки.	2
3.5.	Закономірності розвитку сучасного світового господарства. Глобалізація світогосподарських зв'язків та загальноцивілізаційні проблеми людства.	4
РАЗОМ		36

2.2.4. Практичні (семінарські) заняття(денне навчання)

Зміст		Кількість годин за напрямками (шифр, аббревіатура)
		6.140101 – «Готельно-ресторанна справа»
ЗМ 1. Загальні основи соціально-економічного розвитку		12
1.1.	Предмет економічної теорії, методи пізнання економічних процесів і явищ. Економічні категорії та закони. Функції економічної теорії	2
1.2.	Економічна система та її типи. Власність, її види, структура та місце в економічній системі.	2
1.3.	Економічні потреби та економічні інтереси.	2
1.4.	Суспільне виробництво, його сутність, структура та форми організації. Економічна ефективність суспільного виробництва та її показники.	4
1.5.	Товарне виробництво та закони його функціонування. Економічні та неекономічні блага. Сутність та функції грошей. Грошова система. Закони грошового обігу.	2
ЗМ 2. Теоретичні основи ринкової економіки		12
2.1.	Ринок і закони його функціонування. Функції ринку. Інфраструктура ринку.	2
2.2.	Сутність капіталу, його кругообіг та оборот капіталу. Генезис і природа позичкового й торговельного капіталу. Торговельний прибуток. Позичковий відсоток. Акціонерний капітал.	2
2.3.	Конкуренція та монополія в ринковій системі. Сутність і основні види конкуренції. Антимонопольна політика та антимонопольне законодавство.	2
2.4.	Ринкові відносини в аграрному секторі економіки.	2
2.5.	Сутність та види доходів населення. Соціальний захист населення.	4
ЗМ 3. Економічна теорія та економічна політика держави. Закономірності розвитку світового господарства		12
3.1.	Суспільне відтворення. Циклічність суспільного виробництва.	2
3.2.	Економічне зростання, його типи та моделі.	2
3.3.	Основні форми та методи державного регулювання економіки.	2
3.4.	Теоретичні заходи переходу України до ринкової економіки.	2
3.5.	Закономірності розвитку сучасного світового господарства. Глобалізація світогосподарських зв'язків та загальноцивілізаційні проблеми людства.	4
РАЗОМ		36

2.2.5. Лабораторні роботи (денне навчання)

Не передбачено

2.2.6. Індивідуальні завдання

Розрахунково-графічні завдання за темами:

1. Економічні потреби та економічні інтереси.
2. Суспільне виробництво, його сутність, структура та форми організації.
3. Економічна ефективність суспільного виробництва та її показники.
4. Товарне виробництво та закони його функціонування. Економічні та неекономічні блага.
5. Сутність та функції грошей. Грошова система. Закони грошового обігу.
6. Ринок і закони його функціонування.
7. Сутність капіталу, його кругообіг та оборот капіталу.
8. Торговельний капітал і торговельний прибуток.
9. Позичковий відсоток.
10. Акціонерний капітал.
11. Конкуренція та монополія в ринковій системі. Сутність і основні види конкуренції.
12. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки.
13. Сутність та види доходів населення.
14. Диференціація доходів. Соціальний захист населення.
15. Суспільне відтворення. Циклічність суспільного виробництва.
16. Економічне зростання, його типи та моделі.
17. Основні форми та методи державного регулювання економіки.
18. Теоретичні заходи переходу України до ринкової економіки.
19. Закономірності розвитку сучасного світового господарства.
20. Глобалізація світогосподарських зв'язків та загальноцивілізаційні проблеми людства.

2.2.7. Самостійна навчальна робота студента (форми самостійної роботи, обсяг у годинах)

Самостійна навчальна робота розрахована на формування практичних навичок у роботі студентів зі спеціальною літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем економічних процесів; виконання завдань розрахунково-графічної роботи.

Форми самостійної роботи (за змістовими модулями)	Години	Форма звіту
ЗМ 1. Загальні основи соціально-економічного розвитку	12	
1. Огляд основної та додаткової літератури	2	Конспект
2. Вивчення категоріального апарату змістового модулю	1	Конспект
3. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань. Підготовка до поточного тестування	2	Відповіді у зошиті для практичних занять
4. Розв'язання типових задач змістового модулю	1	Рішення у зошиті для практичних занять
5. Виконання завдань розрахунково-графічної роботи	6	Текст роботи
ЗМ 2. Теоретичні основи ринкової економіки		
1. Огляд основної та додаткової літератури	2	Конспект
2. Вивчення категоріального апарату змістового модулю	1	Конспект
3. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань. Підготовка до поточного тестування	2	Відповіді у зошиті для практичних занять
4. Розв'язання типових задач змістового модулю	1	Рішення у зошиті для практичних занять
5. Виконання завдань розрахунково-графічної роботи	6	Текст роботи
ЗМ 3. Економічна теорія та економічна політика держави. Закономірності розвитку світового господарства		
1. Огляд основної та додаткової літератури	2	Конспект
2. Вивчення категоріального апарату змістового модулю	1	Конспект
3. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань. Підготовка до поточного тестування	2	Відповіді у зошиті для практичних занять
4. Розв'язання типових задач змістового модулю	1	Рішення у зошиті для практичних занять
5. Виконання завдань розрахунково-графічної роботи	6	Текст роботи
РАЗОМ	36	

2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту

2.3.1. Види та засоби

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ: «Основи економічної теорії»	
Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1. Тестування	20
ЗМ 2. Тестування	20
ЗМ 3. Тестування	20
Підсумковий контроль з модулю	
Письмовий екзамен	40
Всього за модулем 1	100%

2.3.2. Методи та критерії оцінювання знань

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань:

- оцінювання роботи студента під час практичних занять;
- поточне тестування після вивчення кожного змістового модуля;
- оцінювання виконання розрахунково-графічної роботи;
- складання екзамену.

Оцінку знань студентів з дисципліни «Основи економічної теорії» здійснюють відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), що є українським варіантом ECTS. Ця система базується на здійсненні наскрізного поточного контролю на аудиторному занятті у відповідності до його форми (лекційної, практичної). Підсумковою оцінкою поточного контролю є оцінка за модуль, тобто реалізується принцип модульного обліку знань студентів.

Навчальним планом з дисципліни «Основи економічної теорії» передбачено складання екзамену. Для оцінювання знань використовують чотирибальну національну шкалу та стобальну шкалу оцінювання ECTS.

Порядок здійснення поточного оцінювання знань студентів

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни, відвідування занять;
- виконання завдань на практичних заняттях;
- виконання завдань поточного контролю.

Робота студентів на практичних заняттях оцінюється за 4-бальною системою і згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів перекладається в систему оцінювання за шкалою ECTS. При оцінюванні виконання практичних завдань увага приділяється їх якості й самостійності.

Поточний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля та вміння застосувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді письмового контролю (контрольна робота за білетами або тестування за вибором студента). Поточний контроль проводиться у письмовій формі тричі по закінченню кожного зі змістових модулів після того як розглянуто увесь теоретичний матеріал та проведені практичні завдання в межах кожного зі ЗМ.

Для цього використовують тестове завдання.

Знання оцінюються за 4-бальною системою за національною шкалою і за системою оцінювання за шкалою ECTS.

Проведення підсумкового контролю.

Умовою допуску до екзамену є позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовими модулями.

За умов кредитно-модульної системи організації навчального процесу до підсумкового контролю допускають студентів, які набрали в сумі за всіма змістовими модулями більше 30% балів від загальної кількості з дисципліни (або більше 50% балів з поточного контролю за всіма змістовими модулями).

Екзамен здійснюється в письмовій формі за екзаменаційними білетами, які містять два теоретичні питання і тестове завдання, що дає можливість здійснити оцінювання знань студента з усієї дисципліни .

Екзаменаційні відповіді за білетами оцінюються за 4-бальною системою за національною шкалою і 100-бальною системою оцінювання за шкалою ECTS. В обох випадках оцінки згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів перекладаються у відповідну систему оцінювання.

Оцінювання знань за 4-бальною системою за національною шкалою:

Оцінку „відмінно” ставлять, коли студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих і основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка „дуже добре”. Теоретичні запитання розкрито повністю на основі програмного і додаткового матеріалу. При виконанні практичного завдання студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка „добре”. Теоретичні запитання розкрито повністю, програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичне завдання виконано взагалі правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка „задовільно”. Теоретичні запитання розкрито повністю, проте при викладанні програмного матеріалу допущені незначні помилки. При виконанні практичних завдань без достатнього розуміння студент застосовує навчальний матеріал, припускає помилки.

Оцінка „задовільно (достатньо)”. Теоретичні питання розкрито неповністю, з суттєвими помилками. При виконанні практичного завдання студент припускається значної кількості помилок та зустрічається зі значними труднощами.

Оцінка „незадовільно”. Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання, виявляє здатність до викладення думки на

елементарному рівні.

Оцінка „незадовільно”. Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання.

Шкала перерахунку оцінок результатів навчання у різних системах оцінювання

% набраних балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою
більше 90 – 100 включно	Відмінно	A
більше 80 – 90 включно	Добре	B
більше 70 – 80 включно		C
більше 70 – 60 включно	Задовільно	D
більше 60 – 50 включно		E
більше 25 – 50 включно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX*
Від 0 до 25 включно	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	F**

* З можливістю повторного складання

** З обов'язковим повторним курсом

2.4. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література	
1. Економічна теорія: політекономія / За ред. В.Д. Базилевича – К.: Знання-Прес, 2007. – 719 с.	1-3
2. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / Г.Н.Климко та ін. – К.: Знання-Прес, 2002. – 615 с.	1-3
3. Перехідна економіка: Підручник /За ред. В.М.Гейця. – К.: Вища школа, 2003. – 591 с.	1-3
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет, тощо)	
1. Зазимко А.З. Політична економія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2006. – 358 с.	1-3
2. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2005. – 508 с.	1-3
3. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2004. – 851 с. – (Класичний університетський підручник)	2
4. Мікроекономіка: Підручник за В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2007. – 677 с. – (Класичний університетський підручник)	3
5. http://www.bank.gov.ua	2-3
6. http://www.kmu.gov.ua	1-3
7. http://www.me.gov.ua	1-3
8. http://www.minfin.gov.ua	2-3
9. http://www.ssmc.gov.ua	2-3
10. http://www.ukrstat.gov.ua	1-3
11. http://www.worldbank.org.ua	2-3
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
1. Тексти лекцій з дисципліни «Економічна теорія» (для студентів 6.140101 «Готельно-ресторанна справа», 6.140101 «Туризм»). Авт. Володіна І.М. – Харків: ХНАМГ, 2008.	1-3
2. Методичні вказівки до організації самостійної роботи, практичних занять та виконання розрахунково-графічних робіт з дисципліни «Основи економічної теорії» для студентів 1 курсу денної форми навчання на пряму підготовки 6.140101 «Готельно-ресторанна справа». Авт. Володіна І.М. – Харків: ХНАМГ, 2009.	1-3

Навчальне видання

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Основи економічної теорії» (для студентів 1 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.140101 – «Готельно-ресторанна справа»)

Укладач: Ірина Миколаївна Володіна

Редактор: М.З. Аляб'єв

План 2009, поз. 488Р

Підп. до друку 22.06.09	Формат 60x84 1/16	Папір офісний.
Друк на ризографі.	Умовн.-друк. арк. 1,0	Обл.-вид. арк. 1,3
Замовл. №4638	Тираж 10 прим.	

61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ
61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12